

STOPNIOWANIE PRZYMIOTNIKÓW I PRZYSŁÓWKÓW

1. Przymiotniki złożone z **-dicus** (od dico 3), **-ficus** (od facio 3), **-volus** (od volo, velle).
 - a. gradus comparativus robią przez dodanie do tematu przyrostka **-entior** (mf), **-entius** (n).
 - b. gradus superlativus robią przez dodanie do tematu przyrostka **-entissimus,- a, -um**

przymiotnik		COMPARATIVUS	SUPERLATIVUS
maledic-us 3	<i>złorzeczący</i>	maledic-entior (mf), -entius (n)	maledic-entissimus 3
magnific-us 3	<i>wspaniały</i>	magnific-entior (mf), -entius (n)	magnific-entissimus 3
benevol-us 3	<i>życzliwy</i>	benevol-entior (mf), -entius (n)	benevol-entissimus 3

2. Wyjątki w stopniowaniu przysłówków

przysłówek		COMPARATIVUS	SUPERLATIVUS
diu	długo	diutius	diutissime
saepe	często	saepius	saepissime

3. Uzupełnij lukę.
 - a. Animal in orbe terrarum minimum _____ est.
 - b. Animal in orbe terrarum maximum _____ est.
 - c. Civitas in orbe terrarum minima _____ est.
 - d. Civitas in orbe terrarum maxima _____ est.
 - e. Stella terrae proxima _____ est.
 - f. Hominem omnium sapientissimum _____ puto.
 - g. Feminam omnium pulcherrimam _____ puto.
 - h. Librum optimum _____ puto.
 - i. Linguam omnium difficillimam _____ puto.
 - j. Linguam omnium facillimam _____ puto.
 - k. Ducem omnium fortissimum _____ puto.
 - l. Tempus anni omnium suavissimum _____ puto.
 - m. Carmen omnium optimum _____ puto.
 - n. Color mihi maxime placet _____ .
 - o. Romanos antiquos _____ Graecis puto.
 - p. Aristoteles _____ quam Plato mihi placet.
 - q. Optimum omnium poetarum antiquorum _____ existimo.
 - r. Lingua Graeca _____ lingua Latina mihi videtur.
 - s. Feminae _____ viris mihi videntur.
 - t. Ego me _____ ceteris hominibus existimo.
 - u. Verbum Latinum _____ mihi maxime placet.
 - v. Rem maxime omnium idoneam in hoc terrarum orbe _____ puto.
 - w. Dentes leonum _____ dentibus hominum sunt.
 - x. Pulcherrimam dearum _____ puto.
 - y. Imperatorum omnium Romae antiquae _____ mihi videtur maximus.
 - z. _____ quam feles praefero.
 - aa. Libros auctorum antiquorum _____ lego.

4. Przetłumacz zdania.
- a. Rzeźby Fidiasza¹ uważam za wspanialsze od rzeźb Myrona².
 - b. Nigdy nie widziałem kobiety bardziej złorzeczącej niż Ksantypa³, żona Sokratesa⁴.
 - c. Kto jest mi bardziej życzliwy niż ty?
 - d. Cezar napisał, że Rzymianie byli odważniejsi od Belgów⁵.
 - e. Największy Boże, uczyni mnie najszczęśliwszym z ludzi!
 - f. Jesteś najżyczliwszym ze wszystkich znanych mi ludzi.
 - g. Rzym jest najwspanialszym miastem na całym świecie.
 - h. Wojna jest dla ludzi gorsza niż pokój.
 - i. Lepiej jest prosić wrogów o pokój, niż prowadzić wojnę.
 - j. Lew jest bardziej dziki⁶ niż pies.
 - k. Te schody są bardzo strome.
 - l. Ta góra wydawała nam się wyższa od wszystkich.
 - m. Miecze Rzymian były dłuższe niż miecze Greków.
 - n. Najlepszą częścią człowieka jest umysł.
 - o. Kogo uważasz za mądrzejszego ode mnie?
 - p. Najwspanialszy i najpotężniejszy ze wszystkich Belgów⁷ był Orgetoryx⁸.
 - q. Czego chcesz więcej?
 - r. Kocham się bardziej niż można powiedzieć.
 - s. Im⁹ dłużej słucham twoich słów, tym bardziej mnie przerażają¹⁰.
 - t. Wojsko rzymskie było bardzo dzielne i niezwykle doświadczone w wojnie.
 - u. Czy poznałeś człowieka gorszego ode mnie?
 - v. Cóż jest wspanialsze niż miłość?
 - w. Piechota jest powolniejsza¹¹ od jazdy.
 - x. Dzień jest miłszy¹² od nocy.
 - y. Jestem dzielniejszy¹³ niż ty.
 - z. Bardzo liczne miasteczka w Galii zostały zniszczone i spalone przez Cezara.
 - aa. Wolę dzień od nocy.
 - bb. Lepsza (jest) mądra kobieta, niż głupi mężczyzna.
 - cc. Flota Persów była większa niż flota Greków.
 - dd. Więcej jest na świecie zwierząt niż ludzi.
 - ee. Czekalem na ciebie dłużej, niż się spodziewałem.
 - ff. Okropna¹⁴ zaraza była przyczyną śmierci Peryklesa¹⁵.

¹ Phidias,ae *m* – Fidiasz.

² Myro,onis *m* – Myron.

³ Xanthippe,es *f* – Ksantypa.

⁴ Socrates,is *m* – Sokrates.

⁵ Belga,ae *m* – Belg.

⁶ ferox,ocis – dziki.

⁷ Belga,ae *m* – Belg.

⁸ Orgetorix,igis *m* – Orgetoryks.

⁹ quo... eo... - im ... tym.

¹⁰ terreo 2.

¹¹ lentus 3 – powolny, opieszaly.

¹² suavis,e – miły, słodki, przyjemny.

¹³ strenuus 3 – dzielny.

¹⁴ taeter,tra,trum – okropny.

¹⁵ Pericles,is *m* – Perykles.

5. Przetłumacz zdania.

- a. Quis me est divitior? (Pl.)
- b. Quis me Thebis alter vivit miserior (Pl.)
- c. Quid potest esse sole maius? Quantulus nobis videtur! Mihi guidem quasi pedalis (Cic.).
- d. A dis immortalibus quae potest homini maior esse poena furore atque dementia? (Cic.)
- e. Quae est domestica sede iucundior? (Cic.)
- f. Nemo me minus timidior, nemo tandem cautior (Cic.)
- g. Turpis fuga mortis omni est morte peior (Cic.)
- h. Duriore osse dentes sunt (Cels.)
- i. Saepe pax periculosior bello fuit (Petrarca)
- j. Respublica mihi vita est mea carior (Cic.)
- k. Nihil neque firminus, neque felicius, neque laudabilius est reipublicā. (Veget.)
- l. Accepi epistulas tuas, aliam aliā iucundiorem. (Cic.)
- m. Qui nihil habet in vita iucundius vitā, is cum virtute vitam non potest colere. (Ad Herenn.)
- n. Pauci, quibus relicta est anima, clausi in tenebris, cum maerore et luctu morte graviorem vitam exigunt (Sall.)
- o. Omnes stulti sunt sine dubio miserimi, maxime, quod stulti sunt. Quid enim miserius stultitiā dici potest? (Cic.)